

HPV UP-TO-DATE

A Szülészeti-Nőgyógyászati Prevenációs Tudományos Társaság (SzNPTT) 2006-tól kezdve tart felvilágosító, prevenációs kampányokat Országos HPV Infó Prevenációs Programja keretén belül a humán papillómavírus (HPV) okozta megbetegedésekről, és szervez önkéntes, önköltséges humán papillómavírus (HPV) elleni vakcinációs programot a magyarországi közép- és általános iskolákban.

Örömteli tény, hogy 2014 őszétől a HPV elleni védőoltás is bekerült a magyar védőoltások hivatalos rendszerébe. A magyar állam iskolai kampányoltás keretében térítésmentesen biztosítja a kétkomponensű védőoltást, a 12. életévüket betöltött, az általános iskola 7. osztályát a 2014/2015-ös tanévben végző lányok részére. (Ez a beiskolázási rendnek megfelelően a 2001. június 1. és 2002. május 31. között születetteknek vonatkozik.)

Az SzNPTT az elmúlt hónapokban a humán papillómavírus fertőzésekkel kapcsolatosan hozzá beérkező számtalan iskolai és szülői megkeresésre célkitűzéseinek megfelelően továbbra is feladatának érzi a HPV Infó Program keretén belül a humán papillómavírral kapcsolatos ismeretek és a HPV oltással kapcsolatos újdonságok bemutatását.

A HPV-ről röviden

A HPV az emberi hámsejteket megtámadó szexuális úton terjedő vírusbetegség!

A humán papillómavírus (HPV) az emberi szervezetben a hámsejteket megtámadó vírus. A HPV elsősorban a fertőzött területek érintkezésével, szexuális úton terjed, és sokáig jelen lehet a szervezetben. Az esetek nagy részében az immunrendszer legyőzi, így eltűnik a szervezetből, azonban tartós védelem nem alakul ki utána. Újrafertőződés azonban bármikor bekövetkezhet. Amennyiben a szervezet immunrendszere nem képes elpusztítani a vírust, és az hosszabb távon jelen van a szövetekben, úgy számos megbetegedést okozhat. A vírusnak száznál is több típusa ismert. Azonban a legtöbb megbetegedésért a **négy legismertebb, a 6-os, a 11-es, a 16-os és a 18-as típus tehető felelőssé.**

A leggyakoribb betegségek előfordulása

A HPV-vel kapcsolatosan leggyakrabban a méhnyakrákot és a nemi szervi szemölcsöket említhetjük!

A HPV számos rosszindulatú daganat kialakulásában játszik szerepet (méhnyakrák, szeméremtesti rák, hüvelyrák, fej-nyaki daganatok, felsőlégúti-szájüregi rákok, hímvesszőrák, végbél körüli daganatok) és a kellemetlen szemölcsös megbetegedések (condyloma) okozója is.

Magyarországon évente kb. **1100-1200 méhnyakrákos eset fordul elő** és sajnálatosan **400-500 nő meg is hal évente** ebben a súlyos betegségben. Ennél lényegesen több az enyhébb, rák megelőző állapot előfordulása.

A nemi szervi szemölcsök a vírus okozta megbetegedéseknek egy másik nagyon gyakori típusát jelentik, és éves szinten **százazres nagyságrendben fordulnak elő, ami azt jelenti, hogy minden 10. embert érintenek az élete során.**

Megelőzés

A megelőzésnek két alappillére van: a nőgyógyászati szűrővizsgálat és a védőoltás!

A humán papillómavírus elleni küzdelemben egyrészt nagyon fontos a **nőgyógyászati szűrővizsgálat**, amely mindenki számára elérhető. Másrészt a HPV megelőzésére már léteznek **védőoltások**. Ezek védelmet nyújtanak az általuk tartalmazott HPV típusokkal való fertőzés kialakulása és annak hosszú távú káros következményei ellen. A két pillér együttesen, egymást kiegészítve biztosítja a legbiztonságosabb védelmet a betegségek ellen.

A védőoltásokról

A HPV elleni védőoltásnak jelenleg két típusa van forgalomban Magyarországon.

Kétkomponensű védőoltás

Az egyik a kétkomponensű védőoltás, mely igényelhető az önkéntes és térítésmentes iskolai program keretén belül a 12. életévüket betöltött, az általános iskola 7. osztályát a 2014/2015-ös tanévben végző lányok részére. (A beiskolázási rend szerint ők a 2001. június 1. és 2002. május 31. között születettek.)

Ez a vakcina elsősorban a **HPV 16-os és 18-as típusaival szemben** nyújt védelmet, amelyek a méhnyak rákok mintegy 70 százalékát okozzák. Ezeken kívül más magas kockázatú HPV típusokról is ismert a rákkeltő hatásuk, amelyek ellen az oltás nem, vagy csak kevésbé nyújt védelmet.

A kétkomponensű védőoltás a HPV 16-os és 18-as típusaival szemben biztosít védelmet, és a következő betegségek előzhetőek meg általa:

- ✓ méhnyakrák,
- ✓ szeméremtesti rák,
- ✓ hüvelyrák.

Hogyan kell megkapni a kétkomponensű védőoltást?

9-14 éves korban 2 oltás elegendő, melyeket 6 hónap különbséggel kell beadni. 15 éves vagy ennél idősebb személyeknél 3 oltás szükséges a teljes védelem kialakulásához, melyet fél év alatt kell beadni.

Négykomponensű védőoltás

Megfontolandó a szélesebb körű védelmet biztosító négykomponensű védőoltás választása térítés ellenében. Ez a védőoltás az állami oltási programban jelenleg nem igényelhető, nőgyógyásznál vagy a házi gyermekorvosnál lehet kérni, és recept ellenében gyógyszerárban megvásárolni.

Ez a vakcina továbbra is jelentős kedvezménnyel, térítés ellenében elérhető, és a **16-os és 18-as magas rákkockázatú típusok mellett a 6-os és 11-es alacsony rákkockázatú**, de igen kellemetlen **nemi szervi szemölcsöket (condylomákat)** okozó HPV típusok ellen is védelmet nyújt. Fontos tudni, hogy ezt a védőoltást **fiúk is megkaphatják**.

A négykomponensű védőoltás a HPV 16-os, 18-as, és a 6-os és 11-es típusaival szemben biztosít védelmet és a következő betegségek előzhetőek meg általa:

- ✓ méhnyakrák,
- ✓ szeméremtesti rák,
- ✓ hüvelyrák,
- valamint*
- ✓ végbélnyílás körüli daganatok,
- ✓ nemi szervi szemölcsök.

Hogyan kell megkapni a négykomponensű védőoltást?

9-13 éves korban 2 oltás elegendő, melyeket 6 hónap különbséggel kell beadni, de választható a 3 oltásból álló sorozat is. 14 éves vagy ennél idősebb személyeknél a teljes oltási sorozat, 3 oltás szükséges a teljes védelem kialakulásához, melyeket fél év alatt kell beadni.

Amit még érdemes tudni...

A vakcinák a HPV-fertőzés gyógyítására nem alkalmasak. A védőoltás azoknál a lányoknál a leghatékonyabb, akik még nem fertőződtek meg HPV-vel. A vakcina a korábban HPV-fertőzésen átesett nőknél is alkalmazható a további fertőzések, illetve az újrafertőződés megelőzésére.

A védőoltás semmilyen körülmények között nem okozhat HPV fertőzést vagy méhnyakrákot, ugyanis nem tartalmazza a vírus örökítőanyagát, csak az immunrendszert képes aktiválni a vírus ellen.

A HPV sajnálatosan igen gyakori vírusfertőzés, szexuális érintkezés útján könnyen átadható. Ezért fontos, hogy a védelem még azelőtt kialakuljon, mielőtt a szexuális élet megkezdődne. Ezért érdemes a védőoltást a lányoknak fiatal tinédzser korban beadatni. Kutatások bizonyították, hogy a méhnyakrák kialakulása ellen bizonyos életkor alatt a HPV vakcina két dózisa is megfelelő védelmet nyújt. Azért is fontos ez, mert később csökken az immunválasz erőssége, és a HPV-fertőzés veszélyének a nők minden életkorban ki lehetnek téve. Új HPV-fertőzés bármilyen életkorban előfordulhat, ugyanakkor a fiatal nők körében a leggyakoribb.

Amennyiben valaki már szexuálisan aktív, akkor megvan annak a lehetősége, hogy megfertőződött a HPV valamelyik típusával. Azonban egyáltalán nem biztos, hogy azoknak a típusoknak valamelyike fertőzte meg, amelyek a méhnyakrák kialakulásáért a leggyakrabban felelősek, valamint egyáltalán nem biztos, hogy a fertőzés tartóssá válik. Ezért **neki is érdemes beadatni az oltást,** hiszen az még így is **megvédheti őt egy későbbi fertőzéstől,** és így a méhnyakrák kialakulásától.

Fontos új megfigyelés, hogy a HPV fertőzés kialakulására terheseknél nagyobb a fogékonyság, ezért is jó lenne még ez előtt megkapniuk az oltást.

Tehát a legcélszerűbb a szexuális élet kezdete előtt megszerezni a védettséget, de későbbi életkorban is javasolt. **Az idősebb korosztály esetében továbbra is a három oltásból álló sémát kell alkalmazni.**

Az időben beadott vakcina, és a szexuális élet kezdetétől vagy legkésőbb 25 éves kor felett **a rendszeres méhnyakszűrés,** továbbá a nem túl korai életkorban megkezdett, **felelősségteljes szexuális élet és a biztonságos szex együttesen nyújtja a lehető legteljesebb védelmet a méhnyakrák ellen.**

Budapest, 2014. szeptember 8.

Üdvözlettel:

Dr. Szónyi György
programigazgató

Ui.: A jobb oldali QR-kód a HPVinfo.hu weboldalunkra vezet. Itt bővebb információt talál:

